ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τρίτο τμήμα)
της 23ης Νοεμβρίου 1995 *

Στην υπόθεση C-476/93 P,

Nutral SpA, με έδρα το Casalbuttano, Cremona (Ιταλία), εκπροσωπουμένη από τους Emilio Cappelli και Paolo de Caterini, δικηγόρους Ρώμης, και τον Mario de Bellis, δικηγόρο Mantova, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον δικηγόρο Charles Turk, 13 B, avenue Guillaume,

αναιρεσείουσα,

που έχει ως αντικείμενο αίτηση αναιρέσεως που ασκήθηκε κατά της διατάξεως που εξέδωσε το Πρωτοδικείο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων στις 21 Οκτωβρίου 1993, στις υποθέσεις T-492/93 και T-492/93 R, Nutral κατά Επιτροπής, και με την οποία ζητείται η αναίρεση της διατάξεως αυτής,

όπου ο έτερος διάδικος είναι η

Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τον Eugenio de March, νομικό σύμβουλο, επικουρούμενο από τον Alberto Dal Ferro, δικηγόρο Vicenza, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον Carlos Gómez de la Cruz, μέλος της Νομικής Υπηρεσίας, Centre Wagner, Kirchberg,

* Γλώσσα διαδικασίας: η ιταλική.

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τρίτο τμήμα),

συγκείμενο από τους J.-P. Puissochet (εισηγητή), πρόεδρο τμήματος, J. C. Moitinho de Almeida και C. Gulmann, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: D. Ruiz-Jarabo Colomer
γραμματέας: R. Grass

έχοντας υπόψη την έκθεση του εισηγητή δικαστή,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 12ης Οκτωβρίου 1995,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου στις 22 Δεκεμβρίου 1993 η Nutral SpA (στο εξής: Nutral) άσκησε αναίρεση, δυνάμει του άρθρου 49 του Οργανισμού ΕΚ του Δικαστηρίου, κατά της διατάξεως της 21ης Οκτωβρίου 1993, T-492/93 και T-492/93 R, Nutral κατά Επιτροπής (Συλλογή 1993, σ. II-1023, στο εξής: αναιρεσιβαλλόμενη διάταξη), με την οποία το Πρωτοδικείο, αφενός, δέχθηκε την ένσταση απαραδέκτου που προέβαλε η Επιτροπή και απέρριψε την προσφυγή της Nutral με την οποία είχε ζητηθεί η ακύρωση της αποφάσεως της Επιτροπής SG(93) D/140.082, της 3ης Μαρτίου 1993, καθώς και κάθε άλλης προηγουμένης, συνδεομένης ή συναφούς πράξεως, αφορώσας ειδικότερα την έκθεση έρευνας της μονάδας συντονισμού για την καταπολέμηση της απάτης SG(92) D/140.028, της 19ης Ιανουαρίου 1993 και, αφετέρου, απέρριψε την αίτηση ασφαλιστικών μέτρων που υπέβαλε η αιτούσα.

2 Το Πρωτοδικείο διαπίστωσε με τη διάταξή του τα ακόλουθα:

«1. Η προσφεύγουσα-αιτούσα είναι μία εταιρία ειδικευμένη στην παραγωγή, επεξεργασία, εισαγωγή και εξαγωγή ζωοτροφών. Θεωρώντας ότι είχαν διαπραχθεί παρατυπίες όσον αφορά ορισμένες εισαγωγές της προσφεύγουσας-αιτούσας, η Επιτροπή, με έγγραφο της 6ης Αυγούστου 1992, ζήτησε από τις ιταλικές αρχές, σύμφωνα με το άρθρο 6 του κανονισμού (ΕΟΚ) 595/91 του Συμβουλίου, της 4ης Μαρτίου 1991, περί των ανωμαλιών και της ανακτήσεως των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών στα πλαίσια της χρηματοδοτήσεως της κοινής γεωργικής πολιτικής ως και της οργανώσεως ενός συστήματος πληροφορήσεως στον τομέα αυτό και περί καταργήσεως του κανονισμού (ΕΟΚ) 283/72 (ΕΕ L 67, σ. 11), να συμμετάσχουν σε έρευνα όσον αφορά την εισαγωγή από την Αυστρία ενός παρασκευάσματος με βάση το αποκορυφωμένο γάλα σε σκόνη, καλούμενο "παρασκεύασμα διατροφής με βάση υγρό αποκορυφωμένο γάλα, διαλυμένο με διυλισμένο βόειο λίπος διατροφής".

2. Κατ' εφαρμογήν των διατάξεων του κανονισμού (ΕΟΚ) 986/68 του Συμβουλίου, της 15ης Ιουλίου 1968, περί θεσπίσεως των γενικών κανόνων σχετικά με τη χορήγηση ενισχύσεων για το αποκορυφωμένο γάλα και το αποκορυφωμένο γάλα σε σκόνη που προορίζεται για τη διατροφή ζώων (ΕΕ ειδ. έκδ. 03/003, σ. 120), και του κανονισμού (ΕΟΚ) 1725/79 της Επιτροπής, της 26ης Ιουλίου 1979, περί των λεπτομερειών παροχής ενισχύσεων στο αποκορυφωμένο γάλα που μεταποιείται σε σύνθετες τροφές και στο αποκορυφωμένο γάλα σε σκόνη που προορίζεται για τη διατροφή μόσχων (ΕΕ ειδ. έκδ. 03/026, σ. 12, στο εξής: κανονισμός 725/79), χορηγήθηκαν στην προσφεύγουσα-αιτούσα, μεταξύ των ετών 1988 και 1991, μέσω του ιταλικού οργανισμού παρεμβάσεως, του Azienda di Stato per gli Interventi sul Mercato Agricola (στο εξής: AIMA), οι κοινοτικές ενισχύσεις που προβλέπονταν για το αποκορυφωμένο γάλα σε σκόνη που είχε μετουσιωθεί ή χρησιμοποιηθεί για την παρασκευή συνθέτων ζωοτροφών.

3. Εξάλλου, κατά το μέτρο που το εν λόγω παρασκεύασμα, αφενός, ενεφάνιζε δηλωμένη περιεκτικότητα σε λιπαρές ουσίες προερχόμενη από γάλα κατώτερη του 1,5 % και σε πρωτεΐνες προερχόμενες από γάλα κατώτερη του 2,5 % και,

αφετέρου, ήταν καταγωγής χώρας ανήκουσας στην Ευρωπαϊκή Ζώνη Ελευθέρων Συναλλαγών, οι διαδοχικώς εισαχθείσες παρτίδες δεν επιβαρύνθηκαν ούτε με την επιβολή δασμού κατ' αξίαν, ούτε μ' αυτήν ενός "μεταβλητού στοιχείου", στο οποίο υπόκεινται συνήθως τα εμπορεύματα που εισάγονται από τρίτες χώρες, και τούτο δυνάμει του άρθρου 5, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΟΚ) 3033/80 του Συμβουλίου, της 11ης Νοεμβρίου 1980, περί καθορισμού του καθεστώτος συναλλαγών που εφαρμόζεται σε ορισμένα εμπορεύματα που προέρχονται από τη μεταποίηση γεωργικών προϊόντων (ΕΕ ειδ. έκδ. 02/010, σ. 162).

4. Με έγγραφο της 19ης Ιανουαρίου 1993, ο διευθυντής της μονάδας συντονισμού για την καταπολέμηση της απάτης (στο εξής: ΜΣΚΑ) διαβίβασε στις ιταλικές αρχές την έκθεση που είχαν καταρτίσει οι εντεταλμένοι από την Επιτροπή υπάλληλοι προκειμένου αυτές να συμμετάσχουν στην προμνημονευθείσα έρευνα. Ο εν λόγω διευθυντής ζήτησε από τις αρχές αυτές να λάβουν τα διοικητικά μέτρα που ήταν αναγκαία για την ανάκτηση των εν λόγω ποσών και να ενημερώσουν την Επιτροπή για τη συνέχεια που επρόκειτο να δώσουν στην υπόθεση αυτή ενώπιον των ιταλικών δικαστηρίων.

5. Σύμφωνα με τα συμπεράσματα της εκθέσεως έρευνας, το εισαχθέν από την προσφεύγουσα-αιτούσα παρασκεύασμα περιείχε, αντίθετα προς ό,τι είχε δηλωθεί, πρωτεΐνες γάλακτος άνω του 2,5 % και, επομένως, έπρεπε να επιβληθεί επ' αυτού το "μεταβλητό στοιχείο" που εφαρμόζεται συνήθως επί των εισαγωγών προελεύσεως τρίτων χωρών. Από την έρευνα διαπιστώθηκε επίσης ότι μέρος του εν λόγω προϊόντος (500 τόνοι) προερχόταν, αρχικώς, από τον γερμανικό οργανισμό παρεμβάσεως, είχε ήδη τύχει της επιστροφής λόγω εξαγωγής και, συνεπώς, δεν μπορούσε να τύχει της ενισχύσεως για το αποκορυφωμένο γάλα σε σκόνη σύμφωνα με το άρθρο 1, παράγραφος 2, στοιχείο β', του προπαρατεθέντος κανονισμού 1725/79.

6. Στις 26 Φεβρουαρίου 1993, η "Comando nucleo polizia tributaria di Cremona della guardia di finanza" (στο εξής: guardia di finanza) συνέταξε, κατά της προσφεύγουσας-αιτούσας, πρακτικό "προς τον σκοπό της γνωστοποιήσεως της αδικαιολόγητης εισπράξεως κοινοτικών ενισχύσεων στον γεωργικό τομέα όσον αφορά 500 τόνους γάλακτος σε σκόνη, όπως αναφέρεται στο σημείο 2 των συμπερασμάτων της εκθέσεως έρευνας που διαβιβάστηκε με το έγγραφο SG(92) D/140.028 της 19ης Ιανουαρίου 1993 της ΜΣΚΑ".

7. Στις 3 Μαρτίου 1993, με το έγγραφο υπό στοιχεία SG(93) D/140.082, ο διευθυντής της ΜΣΚΑ ανακοίνωσε στις ιταλικές αρχές ότι:

(...)

"Προς διευκρίνιση των όσων αναγράφονται στο σημείο 2 των συμπερασμάτων της εκθέσεως έρευνας (...) σας πληροφορώ ότι, καίτοι η ενίσχυση για το μεταποιημένο σε ζωοτροφή αποκορυφωμένο γάλα νομίμως χορηγήθηκε (...) στη Nutral από τον αρμόδιο οργανισμό, η είσπραξη τέτοιας ενισχύσεως (...) πρέπει να θεωρηθεί παράνομη.

Ενόψει των ανωτέρω, οι αρμόδιες εθνικές αρχές θα πρέπει να προβούν, εκτός από τον υπολογισμό του μεταβλητού στοιχείου σχετικά με το σύνολο του εισαχθέντος προϊόντος, και στην ανάκτηση της ενισχύσεως για μεταποίηση σχετικά με το παρασκεύασμα που προήλθε από τους 500 τόνους σκόνης γάλακτος προελεύσεως Ilyichevsk, στην ανάκτηση ολόκληρης της ενισχύσεως για μεταποίηση που χορηγήθηκε στη σκόνη γάλακτος και της οποίας έτυχε το παρασκεύασμα που εισήχθη μεταξύ Ιανουαρίου 1988 και 14ης Αυγούστου 1991".

8. Με έγγραφο της 23ης Μαρτίου 1993 του επιτρόπου Schmidhuber προς τον Υπουργό Οικονομικών, τον Υπουργό Γεωργίας και Δασών και τον Υπουργό Κοινοτικής Πολιτικής και Περιφερειακών Υποθέσεων, η Επιτροπή, αφού υπέμνησε τις προηγούμενες από 19 Ιανουαρίου και 3 Μαρτίου 1993 ανακοινώσεις της, ζήτησε από τις αρμόδιες ιταλικές αρχές να λάβουν, το ταχύτερο δυνατό, τα μέτρα που ήταν αναγκαία για την ανάκτηση των εν λόγω ποσών σύμφωνα, αφενός, με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 1697/79 του Συμβουλίου, της 24ης Ιουλίου 1979, περί της "εκ των υστέρων" εισπράξεως εισαγωγικών ή εξαγωγικών δασμών που δεν κατέστησαν απαιτητοί από τον φορολογούμενο, για εμπορεύματα που διασαφήθηκαν σε τελωνειακό καθεστώς συνεπαγόμενο την υποχρέωση καταβολής τέτοιων δασμών (ΕΕ ειδ. έκδ. 02/007, σ. 254, στο εξής: κανονισμός 1697/79), και, αφετέρου, το άρθρο 8 του κανονισμού (ΕΟΚ) 729/70 του Συμβουλίου, της 21ης Απριλίου 1970, περί χρηματοδοτήσεως της κοινής γεωργικής πολιτικής (ΕΕ ειδ. έκδ. 03/005, σ. 93, στο εξής: κανονισμός 729/70).

9. Στις 27 Απριλίου 1993, η guardia di finanza συνέταξε, κατά της προσφεύγουσας-αιτούσας, "διαπιστωτικό πρακτικό" σχετικά με τις ενισχύσεις για το αποκορυφωμένο γάλα σε σκόνη που είχαν αδικαιολογήτως ληφθεί από το ταμείο του AIMA μεταξύ των ετών 1988 και 1991. Αντίγραφο του διαπιστωτικού αυτού πρακτικού διαβιβάστηκε στο Υπουργείο Γεωργίας και Δασών, προκειμένου αυτό να εκδώσει τη "διαταγή πληρωμής" που προβλέπεται από το άρθρο 3 του ιταλικού νόμου 898 της 23ης Δεκεμβρίου 1986.»

3 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου στις 6 Ιουλίου 1993, η Nutral άσκησε προσφυγή ενώπιον του Δικαστηρίου βάσει του άρθρου 173, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης ΕΟΚ με αντικείμενο την ακύρωση της προαναφερθείσας αποφάσεως της Επιτροπής, της 3ης Μαρτίου 1993, καθώς και κάθε άλλης προηγουμένης πράξεως, συνδεομένης ή συναφούς, και, με χωριστό δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου στις 13 Σεπτεμβρίου 1993, ζήτησε από το Δικαστήριο να διατάξει την αναστολή εκτελέσεως της αποφάσεως. Το Δικαστήριο παρέπεμψε και τις δύο υποθέσεις στο Πρωτοδικείο, με διάταξη της 27ης Σεπτεμβρίου 1993, κατ' εφαρμογή του άρθρου 4 της αποφάσεως 93/350/Ευρατόμ, ΕΚΑΧ, ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 8ης Ιουνίου 1993, για την τροποποίηση της αποφάσεως 88/591/ΕΚΑΧ, ΕΟΚ, Ευρατόμ, περί ιδρύσεως του Πρωτοδικείου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΕΕ L 144, σ. 21).

4 Κατά την εκδίκαση της υποθέσεως ενώπιον του Πρωτοδικείου η Επιτροπή προέβαλε ένσταση απαραδέκτου.

5 Με το πρώτο σκέλος της ενστάσεως αυτής ισχυρίστηκε ότι η πράξη της οποίας εζητείτο η ακύρωση δεν αποτελεί απόφαση δυνάμενη να προσβληθεί κατά την έννοια του άρθρου 173 της Συνθήκης. Κατά το καθού κοινοτικό όργανο, ούτε τα έγγραφα της 3ης και της 23ης Μαρτίου 1993 ούτε η έκθεση έρευνας επιβάλλουν, αυτά καθαυτά, κάποια υποχρέωση σε βάρος του κράτους ή, πολλώ μάλλον, της Nutral. Η υποχρέωση που έχουν τα κράτη μέλη να ανακτούν τα μη ληφθέντα ποσά απορρέει απευθείας από τους προπαρατεθέντες κανονισμούς 729/70 και 1697/79.

6 Με το δεύτερο σκέλος της ενστάσεως απαραδέκτου η Επιτροπή υποστήριξε ότι η προσβαλλόμενη πράξη δεν αφορά άμεσα τη Nutral. Μόνο μια πράξη εσωτε-

ρικού δικαίου, όπως το πρακτικό που καταρτίστηκε από τις ιταλικές αρχές και κατά του οποίου η αιτούσα μπορούσε να χρησιμοποιήσει τα μέσα ένδικης προστασίας που παρέχει το ιταλικό δίκαιο, μπορεί να είναι βλαπτική γι' αυτήν. Η Επιτροπή υπενθύμισε ότι η κοινοτική νομοθεσία διαπνέεται από ένα αυστηρό κριτήριο διαχωρισμού μεταξύ των αρμοδιοτήτων της Επιτροπής και εκείνων των κρατών μελών.

7 Με το τρίτο σκέλος ισχυρίστηκε ότι η προσφυγή της Nutral, κατά το μέτρο που στρέφεται κατά της εκθέσεως έρευνας που είναι συνημμένη στο πρακτικό της 26ης Φεβρουαρίου 1993, ασκήθηκε μετά την εκπνοή της προβλεπομένης από το άρθρο 173 της Συνθήκης προθεσμίας.

8 Η Nutral αμφισβήτησε την ένσταση αυτή, αντιτείνοντας ενώπιον του Πρωτοδικείου ότι η οριστική διαπίστωση της παραβάσεως, που απαγγέλθηκε κατά τρόπο κατηγορηματικό και μη επιδεχόμενο παρερμηνεία με το προσβαλλόμενο έγγραφο, είναι αυτή η οποία έθιξε τα έννομα συμφέροντά της. Πράγματι, οι ιταλικές αρχές περιορίστηκαν κατόπιν στο να δηλώσουν τα αποτελέσματα της έρευνας στο πρακτικό που κοινοποιήθηκε στην αιτούσα στις 27 Απριλίου 1993, όπου ήδη μνημονεύονταν τα ποσά που έπρεπε να επιστραφούν, και στο να ζητήσουν ρητώς την καταβολή των εν λόγω ποσών. Καμία από τις αρμόδιες αρχές δεν είχε εκδώσει «διαταγή πληρωμής», διαπιστώνουσα την παράβαση, όπως προέβλεπε η ιταλική νομοθεσία. Η αιτούσα εστερείτο νομικής προστασίας στην εσωτερική έννομη τάξη.

9 Επιπλέον, κατά τη Nutral, δεν μπορεί να γίνει δεκτό το επιχείρημα της Επιτροπής, το οποίο αντλείται από την έλλειψη κοινοτικής αρμοδιότητας προκειμένου να υποστηριχθεί ότι δεν υφίσταται προσβλητή πράξη. Πράγματι, αυτό θα είχε ως αποτέλεσμα να διαφεύγει του δικαστικού ελέγχου κάθε μέτρο που λαμβάνεται από αναρμόδια αρχή.

10 Τέλος, απαντώντας στο τρίτο σκέλος της ενστάσεως περί απαραδέκτου που προέβαλε η Επιτροπή, η Nutral υποστήριξε ότι μόνον ύστερα από το έγγραφο της 3ης Μαρτίου 1993 η εν λόγω έκθεση, η οποία είχε μέχρι τότε απλώς την

αξία και την έννοια προπαρασκευαστικής πράξεως, απέκτησε διαφορετική σημασία και περιεχόμενο όσον αφορά τη διαπίστωση της παραβάσεως.

11 Προς στήριξη της αιτήσεώς της αναιρέσεως της κατά της διατάξεως του Πρωτοδικείου, η Nutral προβάλλει δύο λόγους· ο πρώτος στηρίζεται σε εσφαλμένη ερμηνεία της κοινοτικής κανονιστικής ρυθμίσεως και ο δεύτερος σε παρερμηνεία της νομικής έννοιας της προσβλητής πράξεως.

Επί του πρώτου λόγου αναιρέσεως

12 Η Nutral υποστηρίζει καταρχάς ότι με τις σκέψεις 26 επ. της διατάξεώς του το Πρωτοδικείο ερμήνευσε εσφαλμένα τους κανονισμούς 729/70 και 1697/79 σε σχέση με τον προαναφερθέντα κανονισμό 595/91. Κατά την αιτούσα, η αρμοδιότητα της Επιτροπής διευρύνθηκε διαδοχικά στον υπό κρίση τομέα: η Επιτροπή διαθέτει τώρα εξουσία λήψεως αποφάσεων, τουλάχιστον όσον αφορά τη διαπίστωση των πραγματικών περιστατικών που αφορούν τις παράτυπες κοινοτικές δαπάνες στον γεωργικό τομέα, τα αποδεικτικά στοιχεία και τον νομικό τους χαρακτηρισμό.

13 Η Επιτροπή αμφισβητεί αυτόν τον πρώτο λόγο αναιρέσεως. Κατ' αυτήν, το Πρωτοδικείο ερμήνευσε ορθά τους κανονισμούς 729/70, 1697/79 και 595/91 κατά τρόπο συνάδοντα προς το σύστημα ελέγχου των γεωργικών κοινοτικών δαπανών και σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου.

14 Επί του σημείου αυτού διαπιστώνεται ότι το Πρωτοδικείο, αναφερόμενο σε σχετική νομολογία του Δικαστηρίου (απόφαση της 7ης Ιουλίου 1987, 89/86 και 91/86, Étoile commerciale και CNTA κατά Επιτροπής, Συλλογή 1987, σ. 3005, σκέψη 11) και, βάσει του ίδιου του γράμματος του άρθρου 8, παράγραφος 1, του κανονισμού 729/70, υπενθύμισε, με τη σκέψη 26 της αναιρεσιβαλλομένης διατάξεως, ότι, σύμφωνα με το θεσμικό σύστημα της Κοινότητας και τους κανόνες που διέπουν τις σχέσεις μεταξύ Κοινότητας και κρατών μελών, στα

τελευταία εναπόκειται, ελλείψει αντίθετης διατάξεως του κοινοτικού δικαίου, να διασφαλίζουν στο έδαφός τους την εκτέλεση των κοινοτικών κανονιστικών ρυθμίσεων, ιδίως στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής.

15 Εξάλλου, με την προαναφερθείσα απόφαση το Δικαστήριο προσέθεσε (σκέψη 11, τελευταία φράση) ότι, όσον αφορά, ειδικότερα, τις αποφασιζόμενες στο πλαίσιο της πολιτικής αυτής ενέργειες χρηματοδοτήσεως, εναπόκειται στα κράτη μέλη, σύμφωνα με το άρθρο 8 του κανονισμού 729/70, να λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για την ανάκτηση των απωλεσθέντων λόγω πλημμελειών ή αμελειών ποσών. Η διάταξη αυτή θεωρείται ως έκφραση, όσον αφορά τη χρηματοδότηση της κοινής γεωργικής πολιτικής, της υποχρεώσεως επιδείξεως γενικής επιμελείας που επιβάλλεται από το άρθρο 5 της Συνθήκης (απόφαση της 6ης Οκτωβρίου 1993, C-55/91, Ιταλία κατά Επιτροπής, Συλλογή 1993, σ. I-4813, σκέψη 56).

16 Στη συνέχεια το Πρωτοδικείο υπογράμμισε, με τη σκέψη 27 της αναιρεσιβαλλομένης διατάξεως, ότι, δυνάμει του άρθρου 2, παράγραφος 1, του προπαρατεθέντος κανονισμού 1697/79, «όταν οι αρμόδιες αρχές διαπιστώνουν ότι το σύνολο ή μέρος του ποσού των εισαγωγικών (...) δασμών δεν κατέστη απαιτητό σε βάρος του φορολογουμένου, προβαίνουν στην είσπραξη των δασμών που δεν καταβλήθηκαν». Εξάλλου, σύμφωνα με το άρθρο 4 του ίδιου κανονισμού, «η ενέργεια [αγωγή] εισπράξεως, από τις αρμόδιες αρχές, χωρεί βάσει των ισχυουσών επί του προκειμένου διατάξεων, κατά φυσικών ή νομικών προσώπων οφειλετών εισαγωγικών (...) δασμών (...)».

17 Στη σκέψη 28 της αναιρεσιβαλλομένης διατάξεως, το Πρωτοδικείο συνήγαγε εξ αυτού ότι στα κράτη μέλη εναπόκειται, όσον αφορά τον τομέα αυτό, η εφαρμογή των κοινοτικών ρυθμίσεων και η λήψη, έναντι των οικείων επιχειρηματιών, των αναγκαίων ατομικών αποφάσεων σύμφωνα με τους κανόνες και τις διαδικασίες που προβλέπονται από την εθνική τους νομοθεσία, υπό την επιφύλαξη των τεθέντων από το κοινοτικό δίκαιο ορίων, προς ανάκτηση των αδικαιολογήτως καταβληθέντων ποσών, όπως δέχθηκε το Δικαστήριο στη σκέψη 12 της προαναφερθείσας αποφάσεως Étoile commerciale και CNTA κατά Επιτροπής.

18 Επομένως, η εκ μέρους του Πρωτοδικείου ερμηνεία των προαναφερθέντων κανονισμών ταυτίζεται με αυτήν του Δικαστηρίου.

19 Επιπλέον, πρέπει να υπομνησθεί ότι, στο πλαίσιο του συστήματος ελέγχου που προβλέπεται από τον κανονισμό 729/70, η Επιτροπή επιτελεί συμπληρωματική απλώς λειτουργία. Τούτο εκφράζεται σαφώς στην όγδοη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού αυτού, κατά την οποία, συμπληρωματικά προς τους ελέγχους που διενεργούν τα κράτη μέλη με δική τους πρωτοβουλία και που παραμένουν ουσιώδεις, πρέπει να προβλέπονται έλεγχοι από τους υπαλλήλους της Επιτροπής, καθώς και η ευχέρεια της Επιτροπής να καλεί τα κράτη μέλη να μετέχουν στους ελέγχους αυτούς (αποφάσεις της 9ης Οκτωβρίου 1990, C-366/88, Γαλλία κατά Επιτροπής, Συλλογή 1990, σ. I-3571, σκέψη 20, και Ιταλία κατά Επιτροπής, προαναφερθείσα, σκέψεις 31 και 32).

20 Ναι μεν οι λεπτομέρειες της συνεργασίας μεταξύ των υπηρεσιών της Επιτροπής και των εθνικών οργανισμών με σκοπό να ενταθεί η καταπολέμηση των παρατυπιών προβλέφθηκαν με τον κανονισμό 595/91, λαμβανομένης υπόψη της κτηθείσας πείρας, ο κανονισμός αυτός όμως δεν τροποποίησε το σύστημα το οποίο θέσπισε ο κανονισμός 729/70. Αντιθέτως προς ό,τι διατείνεται η Nutral, ο κανονισμός 595/91 ουδόλως παρέσχε στην Επιτροπή την εξουσία να εκδίδει δεσμευτικές πράξεις έναντι των επιχειρηματιών στον τομέα της προλήψεως και της διώξεως των παρατυπιών ή των αμελειών κατά τη χρηματοδότηση της κοινής γεωργικής πολιτικής. Απλώς ενίσχυσε την εξουσία αναλήψεως πρωτοβουλιών και τα μέσα συλλογής πληροφοριών και ελέγχου της Επιτροπής στον τομέα αυτό.

21 Τέλος, το άρθρο 209 Α, όπως προστέθηκε στη Συνθήκη ΕΚ με τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, επιβεβαιώνει πλήρως το ότι η ευθύνη για την καταπολέμηση της απάτης σε βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Κοινότητας ανήκει στα κράτη μέλη.

22 Επομένως, η Nutral δεν μπορεί να ισχυρίζεται βασίμως ότι το Πρωτοδικείο όφειλε να δεχθεί ότι η Επιτροπή διαθέτει εξουσία εκδόσεως πράξεων που να μπορούν να αντιτάσσονται στους επιχειρηματίες στον υπό εξέταση τομέα. Εξάλλου, και η ίδια η αιτούσα δέχεται ότι το άρθρο 6 του προαναφερθέντος κανονισμού 595/91 δεν επιτρέπει στην Επιτροπή να υποκαθιστά τα κράτη μέλη στη διενέργεια των ελέγχων σε περίπτωση υποψίας υπάρξεως παρατυπιών.

23 Ωστόσο, με το υπόμνημά της απαντήσεως η Nutral επιμένει, προς στήριξη του πρώτου λόγου, ότι εν προκειμένω η Επιτροπή, και ειδικότερα η ΜΣΚΑ, δεν τήρησε τη διαδικασία που προβλέπεται από το άρθρο 6 του κανονισμού 595/91: αντιθέτως προς τις διατάξεις αυτές, η ίδια η Επιτροπή συνήγαγε τα σχετικά συμπεράσματα ύστερα από την έρευνα και όχι οι ιταλικές αρχές, οι οποίες περιορίστηκαν στην εκτέλεσή τους.

24 Επ' αυτού η αιτούσα δεν προβάλλει ένα νέο σκέλος του πρώτου λόγου ακυρώσεως, αλλά αμφισβητεί στην πραγματικότητα τη νομιμότητα της αποφάσεως των ιταλικών αρχών που τη θίγει. Επομένως, το Δικαστήριο δεν είναι αρμόδιο να αποφανθεί επί του σημείου αυτού στο πλαίσιο της παρούσας αιτήσεως ακυρώσεως. Αντιθέτως, εναπόκειται στην αιτούσα να χρησιμοποιήσει τα μέσα ένδικης προστασίας που της παρέχει το εθνικό δίκαιο προς προσβολή της αποφάσεως αυτής ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων.

25 Από το σύνολο των προηγουμένων σκέψεων προκύπτει ότι ο πρώτος λόγος που προβάλλει η Nutral προς στήριξη της αιτήσεως ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί.

Επί του δευτέρου λόγου ακυρώσεως

26 Η Nutral υποστηρίζει, δεύτερον, ότι το Πρωτοδικείο, δεχόμενο, με τη σκέψη 28 της ακυρωσιβαλλομένης διατάξεως, ότι μόνον τα ληφθέντα από τις εθνικές αρχές μέτρα μπορούσαν να παραγάγουν αναγκαστικά έννομα αποτελέσματα ικανά να θίξουν τα συμφέροντα της αιτούσας, υπέπεσε σε νομικό σφάλμα κρίνοντας ότι η επίδικη πράξη δεν μπορούσε να χαρακτηριστεί ως πράξη δεκτική προσφυγής. Το Πρωτοδικείο δεν μπορούσε όντως να κηρύξει απαράδεκτη την προσφυγή της αιτούσας με μόνη αιτιολογία ότι η Επιτροπή ήταν αναρμόδια να εκδώσει, στον υπό εξέταση τομέα, πράξεις με δεσμευτικά έννομα αποτελέσματα έναντί της. Όφειλε να εξετάσει την πραγματική έκταση της επίδικης πράξεως.

27 Η Επιτροπή διατείνεται, αντιθέτως, ότι το Πρωτοδικείο δεν παρερμήνευσε την έννοια της κατά το άρθρο 173 της Συνθήκης προσβλητής πράξεως. Πράγματι, προέβη σε εξέταση των εγγράφων της Επιτροπής της 3ης και της 23ης Μαρτίου 1993 και, χωρίς εξάλλου να αμφισβητήσει την αρμοδιότητα της Επιτροπής να απευθύνει τις πράξεις αυτές στις ιταλικές αρχές, κατέληξε στο συμπέρασμα ότι οι εν λόγω πράξεις δεν είχαν δεσμευτικά αποτελέσματα ικανά να θίξουν τα έννομα συμφέροντα της αιτούσας.

28 Όπως υπενθύμισε το Πρωτοδικείο με τη σκέψη 24 της αναιρεσιβαλλομένης διατάξεως, αποφαινόμενο επί του βασίμου της ενστάσεως απαραδέκτου που προέβαλε η Επιτροπή, πρέπει να επισημανθεί εκ προοιμίου ότι, κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, συνιστούν πράξεις ή αποφάσεις που μπορούν να αποτελέσουν το αντικείμενο προσφυγής ακυρώσεως κατά την έννοια του άρθρου 173 της Συνθήκης μόνον τα μέτρα που παράγουν δεσμευτικά έννομα αποτελέσματα ικανά να θίξουν τα συμφέροντα του προσφεύγοντος (διάταξη της 8ης Μαρτίου 1991, C-66/91 και C-66/91 R, Emerald Meats κατά Επιτροπής, Συλλογή 1991, σ. I-1143, σκέψη 26).

29 Όμως, το Πρωτοδικείο παρατήρησε αμέσως ότι:

«Εν προκειμένω, και όπως εκτίθεται ανωτέρω, η Επιτροπή απευθύνθηκε στις ιταλικές αρχές, μετά το πέρας μιας έρευνας στην οποία είχε και η ίδια κατόπιν αιτήσεώς της συμμετάσχει, ζητώντας τους να προβούν, αφενός, στην ανάκτηση ορισμένων χορηγηθεισών στην προσφεύγουσα-αιτούσα ενισχύσεων που η Επιτροπή χαρακτήρισε παράνομες, και, αφετέρου, στην είσπραξη ορισμένων εισαγωγικών δασμών που η προσφεύγουσα-αιτούσα υποχρεούνταν να καταβάλει. Μόνον ύστερα από τις προς αυτές ανακοινώσεις της Επιτροπής οι ιταλικές αρχές προέβησαν στη λήψη ορισμένων μέτρων για την ανάκτηση των ποσών που αδικαιολογήτως είχε λάβει η προσφεύγουσα-αιτούσα» (σκέψη 25).

30 Με τον τρόπο αυτό το Πρωτοδικείο ορθώς περιορίστηκε στο να διαπιστώσει ότι τα έγγραφα τα οποία η Επιτροπή απηύθυνε στις ιταλικές αρχές εντάσσο-

νται στο πλαίσιο της συνεργασίας μεταξύ της Επιτροπής και των εθνικών οργανισμών που είναι επιφορτισμένοι με την εφαρμογή της κοινοτικής κανονιστικής ρυθμίσεως και ότι αποτελούν απλές συστάσεις ή γνώμες άνευ εννόμου αποτελέσματος. Από αυτό συνήγαγε, στη σκέψη 28, τελευταία φράση, της αναιρεσιβαλλομένης διατάξεως, ότι μόνον τα ληφθέντα από τις εθνικές αρχές μέτρα μπορούσαν να παραγάγουν αναγκαστικά έννομα αποτελέσματα ικανά να θίξουν τα συμφέροντα της αιτούσας και, στη σκέψη 29 της ίδιας διατάξεως, ότι οι προσβαλλόμενες πράξεις δεν μπορούν να θεωρηθούν ως αποφάσεις ικανές να θίξουν άμεσα την έννομη κατάσταση της τελευταίας.

31 Η τελευταία φράση, επομένως, της σκέψεως 28 της αναιρεσιβαλλομένης διατάξεως δεν μπορεί να εξεταστεί ανεξάρτητα από το σύνολο των παρατηρήσεων από τις οποίες απορρέει. Αντιθέτως προς όσα υποστηρίζει η Nutral, το Πρωτοδικείο δεν αποφάνθηκε παρά μόνο στη συγκεκριμένη περίπτωση της οποίας επελήφθη και δεν έθεσε την αρχή ότι οι πράξεις της Επιτροπής στον υπό εξέταση τομέα δεν μπορούν να θίγουν τους επιχειρηματίες με το μόνο αιτιολογικό ότι η κοινοτική ρύθμιση δεν παρείχε αρμοδιότητα στο κοινοτικό αυτό όργανο να λαμβάνει αποφάσεις οι οποίες να μπορούν να αντιτάσσονται απευθείας στους ενδιαφερομένους.

32 Κατά συνέπεια, το Πρωτοδικείο ορθώς χαρακτήρισε την επίδικη πράξη, οπότε ο δεύτερος λόγος της αιτούσας πρέπει να απορριφθεί.

33 Επομένως, η αίτηση αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί.

Επί των δικαστικών εξόδων

34 Κατά το άρθρο 69, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα εφόσον υπήρξε σχετικό αίτημα. Επειδή η αιτούσα ηττήθηκε, πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τρίτο τμήμα)

αποφασίζει:

1) Απορρίπτει την αίτηση αναιρέσεως.

2) Καταδικάζει την αιτούσα στα δικαστικά έξοδα.

Puissochet Moitinho de Almeida Gulmann

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 23 Νοεμβρίου 1995.

Ο Γραμματέας Ο Πρόεδρος του τρίτου τμήματος

R. Grass J.-P. Puissochet